

Т.С. Пічугіна, д-р екон. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

Л.І. Безгінова, канд. екон. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

СПЕЦИФІКА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ФАХІВЦЯ З МЕНЕДЖМЕНТУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ РОЗВИТКУ

Підвищення якості освіти сьогодні є однією з актуальних проблем, вирішення якої пов'язане з удосконаленням змісту освіти, оптимізацією способів і технологій організації освітнього процесу, переосмисленням мети і результату навчання. Забезпечити виконання таких вимог дозволяє реалізація компетентнісного підходу, який звертається до сучасної парадигми міждисциплінарних науки і освіти. У сучасних умовах становлення професіонала неможливо без чіткого визначення системи знань, умінь і навичок, професійних компетентностей, особистісних якостей фахівця. Компетентного фахівця можна охарактеризувати як особистість, яка: володіє нормами професії в мотиваційній та операційній сферах; здійснює свою трудову діяльність з високою продуктивністю, результативно і успішно; слідує високим стандартам і, досягаючи майстерності, прагне до розвитку своєї особистості.

Перехід до компетентнісного підходу під час розробки стандартів вищої освіти не викликає сумніву, так як інтегральна оцінка якості підготовки випускника може бути найбільш повно отримана тільки при визначенні його компетентності в обраній галузі професійної діяльності.

Компетенції менеджерів являють собою велику групу, що включає в себе ряд знань і умінь: психологічних, організаторських, аналітичних, навчальних тощо. Основною компетенцією хорошого менеджера є вміння управляти персоналом, направляти і регулювати хід робочого процесу. Менеджер повинен бути впевненим в собі і мати високий рівень розуміння міжособистісних відносин. Велику роль для успішного управління також грають навички спільної роботи і вміння побудувати команду.

Основними завданнями, які повинен виконувати сучасний фахівець з менеджменту, є наступні [1]:

- організація і регулювання власної роботи і роботи колективу, що входить в підпорядкування менеджера;
- проведення консультацій, інструктажу і розподілу обов'язків серед працівників;
- проведення періодичного контролю роботи підлеглих;

- написання і перевірка звітів;
- аналіз результативності підлеглих і оцінка проведених робіт;
- дослідження появи на ринку інноваційних технологій і нововведень в області бізнесу;
- розробка нових підходів до роботи, впровадження нових ідей, що сприяють підвищенню ефективності робочого процесу;
- вміння вирішити питання, які не входять в обов'язки і компетенцію персоналу, що знаходиться під підпорядкуванням менеджера;
- уміння правильно спланувати свій день, працювати з кореспонденцією і відвідувачами;
- уміння організувати ефективні переговори і наради;
- постійне прагнення до підвищення професійного рівня і кваліфікації, робота над собою.

Галузеві стандарти вищої освіти України за галуззю знань 0306 «Менеджмент і адміністрування» чітко описують посадові обов'язки, необхідні знання та вимоги до кваліфікації менеджерів. Випускник за даною спеціальністю повинен володіти низкою загальних (інструментальні, міжособистісні, системні тощо) і професійних компетентностей. Він повинен вміти виконувати такі функції професійної діяльності, як адміністративна, інформаційно-аналітична, проектно-економічна, підприємницька тощо [1]. Це дозволяє розглядати менеджерів як не просто фахівців в області управління, а як професіоналів, які володіють системним підходом, вміють управляти обмеженими ресурсами та протистояти перешкодам, що виникають в господарській діяльності.

Компетентність бакалавра з менеджменту повинна охоплювати обрану область знань, а магістра - широку область професійної діяльності і керівництво професійними і міждисциплінарними колективами. Компетентність бакалавра і магістра з менеджменту повинна перевірятися на базі тих компетенцій, які включені в їх кваліфікаційні характеристики, оскільки компетентність фахівця визначається досвідом успішної діяльності, що практично відсутній у випускника.

Список використаних джерел

1. Профессиональные компетенции менеджера: примеры и классификация [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.hr-director.ru/article/63049-red-professionalnye-kompetentsii-menedjera-primery>
2. Галузеві стандарти вищої освіти України за галуззю знань 0306 «Менеджмент і адміністрування».